

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
CHIRCHIQ DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

QURILISH KONSTRUKSIYALARI
O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	200 000 – San’at va Gumanitar fanlar.
Ta’lim sohasi:	210 000 – San’at.
Ta’lim yo’nalishi:	60210400 – Dizayn: interyer dizayni

Chirchiq – 2024

Fan/modul kodi QK1104	O'quv yili 2025-2026	Semestr 3	ECTS - Kreditlar 4	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Qurilish konstruksiyalari	60	60	120
2.	I. Fanning mazmuni. Fanni maqsadi: 60210400 - Dizayn (interyerni loyihalash) ta'lim yo'nalishida tahsil olayotgan talabalarning "Qurilish konstruksiyalari" kursida fuqaro va sanoat binolarining asosiy konstruksiyalari, qurilish san'atining asoslari binolarining ayrim qismlari va konstruktiv elementlari, ularning vazifalari va o'zaro bog'liqligi, arxitekturaviy yechimlardagi roli va ahamiyati, binolardan foydalanish aniq sharoitlarda ularga qo'yiladigan talablar kabi masalalarni qamrab oladi. "Qurilish konstruksiyalari" fanini binoning arxitekturaviy kurilish qismini va ularning tarkibiy elementlarini muhandislik hisoblarisiz loyihalash jarayonlarining mohiyatini tushinishda talabalarni zarur bo'lgan bilimlar bilan qurollantiradi. Fanning vazifasi: "Qurilish konstruksiyalari" fani ixtisoslik fanlar blokiga kiritilgan kurs hisoblanib, 2-kurslarda o'qitilishi maqsadga muvofiq. "Qurilish konstruksiyalari" fani gumanitar va sanat fanlar turkumiga kiradi va arxitektura va dizayn bakalavriat ta'lim yo'nalishlarida ham o'qitiladi. Mazkur fan boshqa arxitektura va dizaynga xos bo'lgan fanlarning asosini tashkil qilib, o'z rivojida aniq yo'nalishdagi arxitektura va dizayn fanlari uchun zamin bo'lib xizmat qiladi. II. Nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 3-semestr 1-mavzu. Bino va inshootlar haqida umumiy tushuncha. Binoning konstruktiv elementlari. Koridor va galereya tipidagi turar joylar. Turar joy binolarining konstruktiv tuzilishi. Poydevorlar. Fuqaro binolarining konstruktiv elementlari. 2-mavzu. Asoslar va poydevorlar. Devorlar va ustunlar. Balkonlar. Lodjiyalar. Erkerlar. Fuqaro binolarining konstruktiv elementlari. Pardevorlar. Orayopmalar. Pollar. Derazalar va eshiklar. Binolardagi kommunikatsiya vositalari. Tomlar va ustyopmalar. Jamoat binolari konstruksiyalari.			

	3. http://ziyonet.uz. 4. www.cspu.uz.
7.	Chirchiq davlat pedagogika universiteti tomonidan ishlab chiqilgan va universitet Kengashining 2024 yil "29" "02" "1"-sonli qarori bilan tasdiqlangan.
8.	Fan/modul uchun ma'sul: 1. B.B.Ko'kiyev. CHDPU "Muhandislik va kompyuter grafikasi" kafedrası p.f.f.d., v/b., dotsent. 2. J.M.Hayitov. Muhandislik va kompyuter grafikasi" kafedrası o'qituvchisi.
9.	Taqrizchilar: 1. M.K.Xalimov Toshkent davlat pedagogikah universiteti "Professional ta'lim" fakulteti datsenti. 2. B.B.Boymetov Chirchiq davlat pedagogika universiteti "San'atshunoslik" fakultet p.f.n., professor.

	▪ axborot-tahliliy materiallar bilan ishlash; ▪ manbalar bilan ishlash; ▪ chizma-tasviriy modellar (intellekt-kart, freym, mantiqiy graf va h.k.) yaratish; ▪ multimediali taqdimotlar yaratish.
5.	IX. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar va tushunchalar haqida mustaqil mushohada yuritish, joriy va oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha variantlar asosida yozma topshiriqlarni bajarishi zarur.
6.	X. Asosiy adabiyotlar: 1. A.L.Tabibov "Qurilish konstruksiyalari" darslik Toshkent-2022 2. X.M. Ubaydullaev, M.M.Inog'omova "Turar-joy va jamoat binolarini loyihalashning tipologik asoslari", Darslik, Toshkent. 2009y. -364 b. 3. B.B.Ko'kiyev, K.G.Malikov / "Arxitektura elementlarini loyihalash" darslik - Chirchiq, "Olmaliq kitob business", 2023 y. 180 b. Qo'shimcha adabiyotlar. 1. Mirziyoyev Shavkat Miromonovich. Yangi O'zbekiston strategiyasi.- Toshkent, 2021. -458 b. 2. M.Muxamedova, "Me'morchilik asoslari" o'quv qo'lanma, - T : "Fan va texnologiya" 2018,296 bet. 3. M.M.Vaxitov, Sh.R.Mirzayev "Memorchilik (I-qism memorchilik tarixi)" darslik Toshkent taffakur 2010y. 368b. 4. X.Po'latov, P.Zohidov, D.Nosirova, M.Miryusupova, Sh.Nurmuhammedova "Arxitekturaviy kompozitsiya asoslari" darslik. -Toshkent "Talqin" 2005y. 96b. 5. A.O'ralov, X.Po'latov, M.Miryusupova, M.Zoirova, O.Salimov, Sh.Nurmuhammedova, D.Alimova, A.Turdiyev, Sh.Reyimboyev. "Arxitekturaviy loyihalash asoslari"- Noshir Toshkent 2010y. 199b. 6. T.A.Hidoyatov, S.A.Kadirova, Y.I.Abdurahmonov "Zamonaviy jihozlash va interyer" o'quv qo'lanma O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati nashriyoti Toshkent – 2012y 159b Axborot manbalari 1. www.pedagog.uz. 2. www.edu.uz.

	III. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi: 3-semestr 1. Turar -joylarning tarxini chizish. 2. Turar -joylarning tarxini chizish. 3. Turar -joylarning tarxini chizish. 4. Yer to'la tarxini chizish, o'lchovlar qo'yish va mashq qilish. 5. Yer to'la tarxini chizish, o'lchovlar qo'yish va mashq qilish. 6. Turar-joylarning old ko'rinishini chizish. 7. Turar-joylarning old ko'rinishini chizish. 8. Kerakli belgilarni qo'yish (otmetka) loyiha talablari bo'yicha. 9. Turar-joylarning qirqim chizish. 10. Turar-joylarning qirqim chizish. 11. Turar-joylarning qirqim chizish. 12. Turar-joylarning qirqimidan tugun olib va masshtabda chizish. 13. Turar-joylarning qirqimidan tugun olib va masshtabda chizish. 14. Turar-joylarning texnik iqtisodiy ko'rsatkichlarini hisoblash. 15. Zinalar konstruksiyalari ular haqida umumiy tushunchalar. 16. Zinalar konstruksiyalari ular haqida umumiy tushunchalar. 17. Turar-joylarda zinalarni loyihalash, undagi qirqim o'lchovlarini xisoblash. 18. Turar-joylarda zinalarni loyihalash, undagi qirqim o'lchovlarini xisoblash. 19. Turar-joylarda zinalarni loyihalash, undagi qirqim o'lchovlarini xisoblash. 20. Jamoat binolarini tarxini chizish. 21. Jamoat binolarini tarxini chizish. 22. Jamoat binolarini old ko'rinishini chizish. 23. Jamoat binolarini old ko'rinishini chizish. 24. Kerakli belgilarni qo'yish(otmetka) loyiha talablari bo'yicha. 25. Jamoat binolarini qirqimini chizish. 26. Jamoat binolarini qirqimini chizish. 27. Jamoat binolarini qirqimini chizish. 28. Jamoat binolarini qirqimini chizish. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar Mustaqil ta'limni baholash – bu talabalarning jamoaviy tartibda va yakka
--	---

tartibda berilgan amaliy loyihalarni bajarishlari orqali amalga oshiriladi. Bunda har bir talabaga bitta jamoaviy loyiha va ikkita yakka tartibda bajariladigan loyiha beriladi. Talaba berilgan loyihaning maqsad va vazifalarini, mohiyatini tushungan holda qo'yilgan masalani o'rganib, izlanishlar olib boradi. Olingan natijalarni tahlil qilib, hulosalari bilan taqdimotlar tayyorlab himoya qiladi. Ishchi fan dasturida loyihalarning soni, mavzusi, mazmuni bajarish usullari va topshirish muddatlari to'liq ochib beriladi.	Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular: 3-semestr 1. Binolar va ularning elementlari, asosiy tushunchalar va ta'riflar. 2. Binolar klassifikatsiyami. 3. Binolar va ularning elementlariga qo'yiladigan asosiy talablar. 4. Binolar va ularning elementlariga qo'yiladigan asosiy talablar. 5. Binolar va ularning elementlariga qo'yiladigan asosiy talablar. 6. Qurilishda andozalash va standartlashtirish. 7. O'lchamlarni modullini muvofiklashtirish. 8. Binolarning yuk kutaruvchi sinchlari va tusuvchi konstruksiyalarini loyihalashning asosiy tamoyillari. 9. Binolarning yuk kutaruvchi sinchlari va tusuvchi konstruksiyalarini loyihalashning asosiy tamoyillari. 10. Binolarning yuk kutaruvchi sinchlari va tusuvchi konstruksiyalarini loyihalashning asosiy tamoyillari. 11. Yuk kutaruvchi sinch uchun material tanlash. 12. Cherdakli tomalar. 13. Kam kavatli turarjoy binolarining elementlari va ularga kuyiladigan talablar. 14. Kam kavatli turarjoy binolarining elementlari va ularga kuyiladigan talablar. 15. Kam kavatli turarjoy binolarining elementlari va ularga kuyiladigan talablar. 16. Kam kavatli turarjoy binolarining elementlari va ularga kuyiladigan talablar. 17. Zinalar va ular xakida umumiy tushinchalar. 18. Zinalar va ular xakida umumiy tushinchalar. 19. Kam kavatli turarjoy binolarining tosh materiallardan ishlangan devorlari, detallari.
---	---

	20. Yirik bloklardan ishlangan devorlari. 21. Deraza va eshiklar. 22. Yogochdan ishlangan yuk kutaruvchi sinchlar. 23. Yogoch panellardan ishlangan devorlar. 24. Metall va plastmassadan ishlangan sinchlar. 25. Balkonlar. 26. Yengil panellardan ishlangan kam qavatli binolar. 27. Karkas-panelli kam qavatli binolar. 28. Xajmiy bloklardan ishlangan kam qavatli binolar. 29. Injenerlik uskunalari va elementlari. 30. Injenerlik uskunalari va elementlari.
3.	VII. Ta'lim natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: 1. Binolar arxitekturaviy konstruksiyalarini loyihalashning asoslari; binolar va ularning elementlari, asosiy tushunchalar va ta'riflar; binolar klassifikatsiyasi; 2. binolar yuk ko'taruvchi va to'suvchi konstruksiyalarini loyihalashning umumiy tamoyillari; kam qavatli turarjoy binolari elementlari va ularga qo'yiladigan talablar; kam qavatli turarjoy binolarining poydevorlari; kam qavatli turarjoy binolarining sinchlari; qavatlararo yopma va pollar; ko'p qavatli binolarning arxitekturaviy konstruksiyalari to'g'risida <i>tasavvurga ega bo'lishi</i>. 3. Binolar va ularning elementlariga qo'yiladigan asosiy talablarini; binolar yuk ko'taruvchi sinchlari va ularning elementlarini loyihalashning asosiy tamoyillarini; to'suvchi konstruksiyalar loyihaviy yechimlarining metodologiyasini; poydevorlarning konstruktiv yechimlarini; qavatlararo yopmalarga qo'yiladigan talablarni; tom konstruktiv yechimlarini; bino va uning elementlariga qo'yiladigan asosiy talablar jarayonlarning xususiyatlarini <i>bilishi va ulardan foydalana olishi</i>.
4.	VIII. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: ▪ dolzarb mavzu bo'yicha shaxsiy fikrini tanqid, publitsistik va boshqa janrlar (masalan, esse)da yozma bayon qilish; ▪ ma'ruzalar tayyorlash; ▪ konspekt yozish; ▪ glossariy tuzish; ▪ individual va jamoaviy o'quv loyihasi tuzish; ▪ keys-topshiriqlarini bajarish; ▪ mavzuli portfoliolar tuzish;